

Dz. U. 2023 poz. 123**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 11 stycznia 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o opłatach w sprawach karnych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. poz. 223), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o zmianie Kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów wojskowych, ustawy o opłatach w sprawach karnych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. poz. 443),
- 2) ustawą z dnia 27 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. poz. 2272),
- 3) ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1431),
- 4) ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247),
- 5) ustawą z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655),
- 6) ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2600)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 11 stycznia 2023 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity nie obejmuje:

- 1) art. 11 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o zmianie Kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów wojskowych, ustawy o opłatach w sprawach karnych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. poz. 443), który stanowi:

„Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r., z tym że zmiany zawarte w art. 1, odnoszące się do stosowania przez sąd tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym, wchodzi w życie po upływie roku od dnia ogłoszenia.”;

- 2) art. 2 ustawy z dnia 27 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. poz. 2272), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 3) art. 10 i art. 13 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1431), które stanowią:

„Art. 10. 1. Przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się również przy wykonywaniu orzeczeń, które stały się wykonalne przed dniem jej wejścia w życie.

2. W sprawach zakończonych prawomocnym orzeczeniem, w których grzywna, należności sądowe lub pieniężna kara porządkowa nie zostały wykonane, do wykonania orzeczenia w tym zakresie stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do zażeń na postanowienia wydane w toku postępowania wykonawczego, wniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.”;

- 4) art. 27–29 i art. 56 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247), które stanowią:

„Art. 27. Przepisy ustaw wymienionych w art. 1–26 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 28. Czynności procesowe dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 29. W razie wątpliwości, czy stosować prawo dotychczasowe, czy przepisy niniejszej ustawy, stosuje się niniejszą ustawę.”

„Art. 56. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 18, pkt 19, pkt 38, pkt 63 w zakresie art. 232a § 1, art. 1 pkt 104 w zakresie art. 335, art. 1 pkt 112 lit. b i pkt 204 lit. a, art. 2, art. 12 pkt 3, art. 50, art. 53 i art. 54, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
 - 2) art. 1 pkt 45 lit. c w zakresie art. 156 § 5 i 5a, art. 1 pkt 65 lit. b, pkt 79 lit. b, pkt 88 oraz pkt 204 lit. b, które wchodzi w życie z dniem 2 czerwca 2014 r.”;
- 5) art. 824 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655), który stanowi:

„Art. 824. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 288 ust. 2 i art. 777 ust. 4, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
 - 2) art. 439 ust. 1 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.”;
- 6) art. 33 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2600), który stanowi:

„Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 14, 67 lit. c, pkt 68 lit. c oraz art. 9 pkt 11 i 12, które wchodzi w życie po upływie roku od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 10 pkt 1–6, 12, 13 i 17, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 11 stycznia 2023 r. (Dz. U. poz. 123)

USTAWA

z dnia 23 czerwca 1973 r.

o opłatach w sprawach karnych

Art. 1. W sprawach karnych uiszcza się opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 2. 1.¹⁾ Skazany w pierwszej instancji obowiązany jest uiścić opłatę w razie skazania na karę pozbawienia wolności:

- 1) do 3 miesięcy – 60 zł;
- 2) do 6 miesięcy – 120 zł;
- 3) do 1 roku – 180 zł;
- 4) do 2 lat – 300 zł;
- 5) do 5 lat – 400 zł;
- 6)²⁾ do 15 lat albo 25 lat – 600 zł.
- 6)³⁾ do 15 lat – 600 zł;**
- 7)⁴⁾ powyżej 15 lat – 1000 zł.**

2. Przepisy ust. 1 pkt 1–4 stosuje się odpowiednio w razie skazania na karę ograniczenia wolności.

Art. 3.⁵⁾ 1. Skazany w pierwszej instancji na karę grzywny obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości 10%, nie mniej jednak niż 30 zł, a w razie orzeczenia grzywny obok kary pozbawienia wolności – w wysokości 20% od kwoty wymierzonej grzywny.

2. W razie orzeczenia grzywny na podstawie art. 71 § 1 Kodeksu karnego skazany w pierwszej instancji obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości 10% od kwoty wymierzonej mu grzywny, nie mniej jednak niż 30 zł.

Art. 4. (uchylony)⁶⁾

Art. 5.⁷⁾ W wypadku gdy sąd odstąpił od wymierzenia kary, odstąpił od wymierzenia kary i poprzestał na wymierzeniu środka karnego albo zamiast kary zastosował na podstawie art. 10 § 4 Kodeksu karnego środek wychowawczy albo poprawczy, oskarżony obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości 30 zł.

Art. 6. W razie orzeczenia kary łącznej opłatę wymierza się od tej kary. Jeżeli kara łączna została orzeczona wyrokiem łącznym, odrębnej opłaty od tej kary nie pobiera się.

Art. 7.⁸⁾ W razie warunkowego umorzenia postępowania oskarżony obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości od 60 zł do 100 zł.

Art. 8.⁹⁾ W razie nieuwzględnienia apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego, zwróconej przeciwko rozstrzygnięciu o winie lub karze zasadniczej, sąd wymierza za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości należnej za pierwszą instancję, przy czym opłatę wymierza się od tej kary, przeciwko której była zwrócona apelacja oskarżonego.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. poz. 2272), która weszła w życie z dniem 15 stycznia 2004 r.

²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 3.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2600), która wejdzie w życie z dniem 14 marca 2023 r.

⁴⁾ Dodany przez art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ Przez art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o zmianie Kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów wojskowych, ustawy o opłatach w sprawach karnych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. poz. 443), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Art. 9.¹⁰⁾ Nie pobiera się opłaty w wypadku nieuwzględnienia apelacji wniesionej wyłącznie przez oskarżyciela publicznego albo nieuwzględnienia kasacji.

Art. 10. 1.¹¹⁾ W razie obniżenia lub podwyższenia wymiaru kary zasadniczej, zmiany jej rodzaju albo skazania dopiero przez sąd odwoławczy, sąd ten wymierza za obie instancje jedną opłatę według kary przez siebie orzeczonej.

2. Przepisy ust. 1 i art. 8 stosuje się odpowiednio w razie zmiany jednej z zaskarżonych kar zasadniczych.

Art. 11.¹²⁾ Jeżeli apelacja oskarżonego nie jest zwrócona przeciwko rozstrzygnięciu o winie albo o karze zasadniczej, w razie jej nieuwzględnienia, sąd wymierza za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości 30 zł.

Art. 12. Przepisy art. 8–11 stosuje się odpowiednio w razie wniesienia środka odwoławczego od orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania.

Art. 13.¹³⁾ 1. W sprawach z oskarżenia publicznego, w których wyłącznym oskarżycielem stał się oskarżyciel posiłkowy, oraz w sprawach z oskarżenia prywatnego, w razie uniewinnienia oskarżonego sąd wymierza oskarżycielowi posiłkowemu albo prywatnemu opłatę w wysokości od 60 zł do 240 zł, jednakże jeżeli oskarżony nie został uniewinniony od wszystkich zarzucanych czynów – sąd może, biorąc pod uwagę ilość i rodzaj zarzutów, od których oskarżony został uniewinniony, wymierzyć opłatę niższą albo odstąpić od jej wymierzenia. Opłaty nie wymierza się, jeżeli uniewinnienie nastąpiło z przyczyn wymienionych w art. 31 § 1 Kodeksu karnego.

2. W razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżyciela posiłkowego albo prywatnego sąd wymierza za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości od 60 zł do 240 zł.

Art. 14. Instytucje państwowe i społeczne występujące w charakterze oskarżyciela posiłkowego lub oskarżyciela prywatnego nie ponoszą opłat.

Art. 15.¹⁴⁾ 1.¹⁵⁾ W sprawach karnych uiszcza się opłaty od następujących wniosków i próśb:

- 1) od wniosku o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności albo kary ograniczenia wolności – 80 zł;
- 2) od wniosku o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności albo kary aresztu – 60 zł;
- 3) od wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie – 45 zł;
- 4) od wniosku o zwolnienie z odbywania reszty kary ograniczenia wolności albo środka karnego – 45 zł;
- 5) od ponownego wniosku o rozłożenie grzywny na raty – 2% od kwoty grzywny objętej wnioskiem, nie mniej jednak niż 25 zł;
- 6) od wniosku o warunkowe zawieszenie wykonania odroczonej kary pozbawienia wolności – 100 zł;
- 7) od wniosku o warunkowe zwolnienie z odbycia reszty kary pozbawienia wolności w trybie art. 155 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego – 100 zł;
- 8) od wniosku o zatarcie skazania – 45 zł;
- 9) od ponownej próśby o ułaskawienie – 45 zł;
- 10) od wniosku o wznowienie postępowania – 150 zł.

2. Opłaty wymienione w ust. 1 uiszcza się wraz ze złożeniem wniosku lub próśby. Do wniosku lub próśby dołącza się dowód wpłacenia opłaty do kasy sądowej. W razie wznowienia postępowania opłata od wniosku w tym przedmiocie podlega zwrotowi.

3. Organ postępowania wykonawczego i dowódca jednostki wojskowej nie mają obowiązku uiszczania opłat wymienionych w ust. 1.

¹⁰⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 7 pkt 2 i 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

¹¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 7 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1431), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Art. 16. 1.¹⁶⁾ Wysokość przypadającej opłaty określa w orzeczeniu kończącym postępowanie sąd.

2.¹⁷⁾ Jeżeli w orzeczeniu, o którym mowa w ust. 1, opłaty nie określono albo błędnie ustalono jej wysokość, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje sąd odwoławczy lub sąd pierwszej instancji; w wypadku gdy opłaty nie określono, orzeczenie może wydać także referendarz sądowy.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie rozpoznania wniosku lub prośby bez uiszczenia opłaty.

Art. 17. 1. Do zwolnienia od opłat stosuje się odpowiednio przepisy o zwolnieniu od kosztów postępowania karnego.

2. Zwolnienie od opłat sąd stwierdza w orzeczeniu kończącym postępowanie.

3. Zwolnienie od opłat, o których mowa w art. 15, następuje w postanowieniu wydanym przed rozpoznaniem wniosku lub prośby.

4. Przepisy art. 16 stosuje się odpowiednio.

5.¹⁸⁾ Nie pobiera się opłaty w wypadku warunkowego umorzenia postępowania lub skazania żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową; dotyczy to również osoby spełniającej zastępczo obowiązek służby wojskowej.

Art. 18.¹⁹⁾ Na orzeczenie w przedmiocie opłat przysługuje zażalenie, jeżeli nie wniesiono apelacji.

Art. 19.²⁰⁾ 1. Za zaświadczenia i inne dokumenty, wydawane na wniosek na podstawie akt, pobiera się od wnioskodawcy opłatę kancelaryjną w wysokości 6 zł za każdą stronę.

2. Opłatę wymienioną w ust. 1 uiszcza się wraz ze złożeniem wniosku lub prośby. Do wniosku lub prośby dołącza się dowód wpłacenia opłaty do kasy sądowej.

Art. 20. 1. Prawo do ściągnięcia zasądzonych opłat przedawnia się z upływem 3 lat od dnia, w którym należało je uiścić.

2. Prawo strony do żądania zwrotu opłaty przedawnia się z upływem 3 lat od dnia powstania tego prawa.

Art. 21.²¹⁾ Przepisy ustawy stosuje się również w postępowaniu:

- 1) o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe;
- 2) o wykroczenie, przy czym:
 - a) opłata wymierzona w razie skazania na karę aresztu albo karę ograniczenia wolności wynosi 30 zł,
 - b) opłata od wniosku o wznowienie postępowania jest określana odrębnie w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;
- 3)²²⁾ dotyczącym żołnierzy, z wyłączeniem żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, przy czym opłata w razie skazania na karę aresztu wojskowego albo karę ograniczenia wolności nie może być niższa niż 60 zł.

Art. 22. (uchylony)²³⁾

Art. 23. (uchylony)²⁴⁾

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

¹⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 698 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655), która weszła w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 698 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

²³⁾ Przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁴⁾ Przez art. 1 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.